

УДК: 159.964

Олег Васильович Мазяр,
кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри соціальної та практичної психології,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
вул. Велика Бердичівська, 40, м. Житомир, Україна

ГЛИБИННО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙМАННЯ «ПІКАПЕРАМИ» ОСІБ ІНШОЇ СТАТІ

Стаття розкриває проблематику несвідомої мотивації статевої поведінки «пікаперів». На матеріалі асоціативного експерименту та факторизації отриманих даних показується зв'язок статевої поведінки «пікаперів» чоловічої статі гетеросексуальної орієнтації з їхнім ставленням до інцестуозних осіб, а також специфікою захисного механізму заміщення (за негативним зразком). Зазвичай, «пікапери» демонструють значні труднощі у поєднанні чуттєвого (еротичного) та ніжного (емоційного) потягів до осіб протилежної статі. Типовий «пікапер» не має деструктивного внутрішнього конфлікту, але, разом із тим, не здатен встановлювати довготривалі інтимні стосунки через брак ніжної прив'язаності до об'єкта сексуальної уваги. Автор обґрунтовує думку про те, що поведінка «пікаперів» лише зрідка містить психологічну проблематику. Особистісна проблема «пікаперів» може проявлятися як невдала спроба нав'язливої сексуальної активності компенсувати психологічну імпотенцію, яка утворилася внаслідок неадекватно вирішеного Едіпового конфлікту.

Ключові слова: особистісна проблема, комплекс Едіпа, заміщення, психологічна імпотенція, сексуальна поведінка, пікапер.

Пікап – це процес спокушання особи з метою отримання сексуальної насолоди. Серед молоді цей соціальний феномен набуває популярності: організуються пікап-школи, проводяться спеціальні тренінги, пікап-квести тощо. Фактично йдеться про формування субкультури та встановлення специфічної квазіприродної комунікації, яка сприяє вирішенню труднощів у задоволенні фізіологічних потреб. З точки зору традиційної моралі, така поведінка піддається обструкції. Проте, з позиції психологічної науки, пікап-поведінка не вважалася сексуальною перверзією навіть за радянських часів [7]. Зазвичай, вона не являє собою сексуальну гіперестезію [3] чи сатириазис [1], адже суб'єкт достатньо добре контролює статевий потяг і може відкладати його задоволення без значної фрустрації. Водночас, з позиції психотерапевтичної практики, пікап можна розглядати в якості компенсаторного механізму вирішення особистісних проблем сексуального характеру [4]. Вирішуючи проблематику із заблокованою комунікацією, психотерапевти мимоволі спрямовують свої зусилля на відновлення чи розвиток у клієнта здатності вступати в інтимні стосунки, застосовуючи прийоми квазіприродної комунікації. У науково-психологічному контексті необхідно вирішити питання: чи це не є лише спробою компенсувати статеві комплекси і специфічно замінити інцестуозних осіб?

Психологічна проблематика, яка пов'язана з сексуальною сферою суб'єкта, доволі широка і виходить далеко за межі суто сексуального функціонування [9]. З. Фройд доводить, що культура, традиції, сімейні відносини опосередковано пов'язані з загальмованою сексуальністю людства. Психоаналіз став однією з причин морального розкріпачення людства і призвів

до потужної сексуальної революції, яка дещо знизила рівень сексуальної невротизації населення цивілізованих країн. Змінився характер неврозів. Фобії, істерії, яким відводили невдало витіснений сексуальний характер, здебільшого вже не мають такої вираженої симптоматики. Сексуальність стала психологічною проблемою, яку зазвичай не соромляться вирішувати за допомогою фахівців.

У зв'язку з цим постають питання сексуальної гігієни, вироблення адекватного способу поведінки в сексуальній сфері. Науковці повинні дати оцінку нестандартним формам проведення часу з метою встановлення їхньої природи та небезпек, які вони можуть містити у плані психічного здоров'я.

Насамперед з'ясуємо, яке місце займає пікап-діяльність у житті людей. Е. Берн виокремлював шість основних форм структурування часу. Якщо сексуальні стосунки можуть проявлятися через всі форми структурування часу – заглиблення в себе, ритуал, проводження часу, діяльність, психологічна гра, близькість [8], – то пікап-діяльність може здійснюватися лише у межах проведення часу та психологічної гри. Діяльністю, у бернівському розумінні роботи вона стає лише для пікап-тренерів. Пікап-діяльність не може бути близькістю, хоча на несвідомому рівні її учасники можуть прагнути до цього. Власне, одна з гіпотез полягає у тому, що пікап-діяльність може бути несвідомою спробою створити прецедент для встановлення близьких (ніжних) стосунків. Сексуальність стала чи не останньою межею, на якій утверджується індивідуальність людини [1].

Зрозуміло, що пікап-рух не являє щось абсолютне унікальне у соціальній психології. З. Фройд показує, що нерегламентовані сексуальні зносини пропи-

суються традиціями. Зокрема, це пов'язано з закінченням релігійного посту і дозволом вступати у коїтус на свята [10]. І.О. Сікорський зазначав, що велика кількість зачаття припадає на свята, а значить відбувається у стані алкогольного сп'яніння, що негативно позначається на спадковості людей [6]. Тобто вченими демонструвалася специфіка сексуальної поведінки людей як прояв ритуалу та проведення часу.

Мета нашого дослідження полягала у з'ясуванні глибиннопсихологічних чинників сприймання «пікаперами» осіб іншої статі. Ми припустили, що глибиннопсихологічні чинники взаємодії «пікаперів» з особами іншої статі полягають у спробі компенсувати та замінити стосунки з інцестуозними особами.

В результаті спостережень та попередніх консультацій з учасниками пікап-руху, ми прийшли до попереднього висновку, що пікап-діяльність може мати дві першопричини: 1) гедоністичну зорієнтованість суб'єкта (*гедоністичний* тип особистості); 2) вирішення особистісної проблеми, в основі якої лежить потреба в компенсації комплексу неповноцінності (*невротичний* тип особистості).

Перше припущення говорить за те, що ми маємо справу не з конфліктною в емоційно-почуттєвому плані ситуацією суб'єкта, а із задоволенням біологічного інстинкту. Цей інстинкт із певних причин не був загальмований (кастрований) у дитинстві суб'єкта в результаті сильно заряджених фрустрацій. У цьому варіанті суб'єкт не є морально довершеною особою, може мати серйозні прогалини у вихованні. Пікап-діяльність лише сприяє задоволенню його хтивості.

Друге припущення базується на положенні про психологічне складне, почасти травматичне переживання Едіпового комплексу, коли суб'єкт не просто програє батькові боротьбу за матір, а й омертвляє ніжний потяг до жінки як такої. В результаті цього процесу, механізм заміщення матері не здатен вирішити проблеми, оскільки суб'єкт виявляється не готовим до встановлення довготривалих ніжних стосунків із заміщеним об'єктом. Йдеться про формування психологічної імпотенції, яку суб'єкт прагне замінити чуттєвими стосунками з великою кількістю жінок. У цьому випадку, компенсація комплексу неповноцінності у невротичного суб'єкта розгортається не за сценарієм заглиблення у себе (аскетизму) чи ідеалізацією й асексуалізацією заміщеного образу матері, а за спробою великою кількістю сексуальних контактів створити ілюзію своєї статевої привабливості і величч [5]. Відсутність задовільної якості стосунків компенсується кількісними показниками, що створюють образ успішного в сексуальному плані чоловіка.

Разом із тим, ми не виключаємо несвідомого прагнення суб'єкта пікап-діяльності до встановлення глибинних стосунків. Щоразу суб'єкт сподівається на інтеграцію розщепленого ніжного і чуттєвого потягів, що живить нав'язливість нерозбірливого статевого життя.

Зазвичай психосексуальну сферу у клінічних дослідженнях вивчають за допомогою опитувальників та анкетування [1]. Натомість, психоаналіз зорієнтований на дослідження окремих випадків, проте не лишає об'єктивних методів у перевірці наших припущень. Ми вирішили скористатися методами математичної статистики, які докладаються до матеріалу частково зібраного у традиціях глибинної психології (асоціативний експеримент).

Відповідно, ми припустили, що гедоністичний тип особистості не матиме міцних асоціативних зв'язків між звабленими жінками та жінками едіпового (мати, сестра, бабуся) чи пост-едіпового періоду (дівчина, в яку вперше закохався, педагоги), тобто зваблені не будуть заміниками за позитивним зразком і навіть протиставлятимуться жінкам едіпового періоду; натомість, невротичні суб'єкти здатні фіксувати певну близькість у ставленні до зваблених жінок та жінок едіпового чи пост-едіпового періоду.

У пілотажному дослідженні взяли участь особи чоловічої статі гетеросексуальної орієнтації віком 21-25 років, які є членами пікап-руху.

На першому етапі проведено асоціативний експеримент: пропонувалися вербальні антонімічні стимули («дівчина, яку мені вдалося спокусити» і «дівчина, яку мені не вдалося спокусити»). Отримані асоціативні ряди здебільшого становили особистісні якості. Дівчат, яких вдалося спокусити, респонденти оцінювали як емоційних, комунікабельних, веселих, незалежних, сміливих, впевнених, радісних, сексуальних, ерудованих. Дівчат, яких не вдалося спокусити, характеризували як злих, замкнених, невпевнених, нудних, недовірливих, похмурих, гордовитих, нещасних, розчарованих, сумних, розсудливих, боягузливих, сором'язливих.

На другому етапі дослідження створено масив даних для факторного аналізу представлений у вигляді двомірної матриці, де стовпчики – емоційно значимі для досліджуваних особи жіночої статі (мати та всі її можливі замісники), а рядки – особистісні якості, які були отримані в ході асоціативного експерименту. Досліджуванам було поставлене завдання оцінити кожну особу жіночої статі за наявністю у неї особистісних рис.

Отримані результати факторного аналізу показали, що переважна більшість досліджених, скоріш за все, не мають актуального невирішеного загостреного психологічного конфлікту у сексуальній сфері. Метою їхньої гедоністичної поведінки є отримання сексуальної насолоди. Вони достатньою мірою усвідомлюють процесуальні аспекти своєї сексуальної поведінки та її наслідки. Їхня моральна проблема симптоматично проявляється у нав'язливому задоволенні чуттєвості, яка надійно захищена від злиття з ніжністю.

Назагал, гедоністи вирішили Едіпову проблему без травматичних наслідків. Результатом цього стало витіснення ніжного потягу і недостатня загальмова-

ність статевого інстинкту. Вони вичерпно витіснили Едіпову драму, позитивно не заміщуючи матір чи її первинного замітника (сестру та інших осіб) особами, яких намагаються звабити. Вони схильні заміщувати їх за негативним зразком, дистанціюючись у такий спосіб від ніжності у стосунках з об'єктами заміщення. Гедоністи чітко диференціюють жінок, до яких почувають ніжні почуття (бабуся, матір, сестра), та жінок, до яких відчують чуттєвий потяг (дівчина, яку вдалося спокусити; дівчина, яку не вдалося спокусити; найцікавіша дівчина). Це невротичне розщеплення лише вимагає вимушеного повторення захисної стратегії сексуальної поведінки. Отримуючи постійну сексуальну розрядку, вони гасять загострений незбіг (і навіть суперечність) чуттєвості та ніжності у стосунках із жінками.

Типовим представником гедоністичного типу особистості є досліджуваний Н. В результаті факторизації отриманих даних виокремилось два фактори. До першого фактору увійшли «матір» (0,765877), «бабуся» (0,751966) і «сестра» (0,607754) – на одному

полюсі; на протилежному – «дівчина, яку вдалося спокусити» (-0,769958) та «дівчина, в яку вперше закохався» (-0,472493). Така дихотомія, на нашу думку, вказує на те, що суб'єкт має розщеплення ніжного та чуттєвого потягів, а заміщення відбувається за негативним зразком. Це явище настільки сильно виражене, що суб'єкт навіть закохується в особу, яка за своїми характеристиками є антагоністом інцестуозним жінкам.

До другого фактору увійшли «дівчина, яку не вдалося спокусити» (0,607598) та «найцікавіша знайома дівчина» (0,675317). Такий зв'язок може говорити за те, що у суб'єкта безумовно наявний потенціал для побудови ніжних стосунків, однак ці стосунки, вочевидь, пов'язані з гальмуванням своєї чуттєвості. Тому на протилежному полюсі розташовується «дівчина, з якою вперше були статеві стосунки» (-0,535295), де досліджуваний Н. дозволив собі проявити чуттєвість.

Таблиця 1.

Факторні навантаження досліджуваного Н.

	Factor 1	Factor 2
Матір	0,765877	-0,492625
Бабуся	0,751966	0,402270
Дівчина, в яку вперше закохався	-0,472493	0,727554
Дівчина, з якою вперше були статеві стосунки	-0,053855	-0,535295
Сестра	0,607754	-0,031056
Подруга	0,554757	0,478797
Вчителька, яка подобалась, або вела улюблений предмет	0,282169	-0,677816
Найцікавіша для вас знайома дівчина	0,389886	0,675317
Дівчина, яку вдалося спокусити	-0,769958	0,131492
Дівчина, яку не вдалося спокусити	0,283404	0,607598
Expl.Var	2,960075	2,752542
Prp.Totl	0,296008	0,275254

Досліджуваний К. В результаті факторизації виокремились два фактори. До першого біполярного фактору увійшли «дівчина, яку вдалось спокусити» (0,864887), «найцікавіша для вас знайома дівчина» (0,743973), «дівчина, з якою вперше були статеві стосунки» (0,467711). Антагоністами їм виступили інцестуозні «бабуся» (-0,814995), «сестра» (-0,797686), «матір» (-0,577888). Фактично маємо подібну ситуацію, що і в досліджуваного Н.: сильне некомпенсоване розщеплення ніжного та чуттєвого потягу.

До другого фактору увійшли «дівчина, в яку вперше закохався» (0,913508), меншою мірою «сестра» (0,512371) і на протилежному полюсі «вчителька, яка подобалась, або вела улюблений предмет» (-0,654352). У цьому випадку можемо фіксувати, що суб'єкт заміщував інцестуозних осіб за позитивним зразком («дівчина, в яку вперше закохався»), однак наявні ознаки заміщення і за негативним зразком

(«вчителька, яка подобалась, або вела улюблений предмет»).

Отже, між значимими особами та жінками, з якими досліджуваний К. пов'язаний сексуальними стосунками, немає тісного асоціативного зв'язку. Вони протиставляються, що може говорити про те, що сексуальні партнери заміщуються за негативним зразком. Іншими словами, механізм заміщення характеризується саме такою особливістю: обирати у сексуальні партнери тих, хто протилежний до інцестуозного образу. Вони не схильні ідеалізувати об'єкти сексуальної уваги, що робить можливим здійснення постійного зваблення дівчат. Тобто до одних жінок почувають ніжні почуття, до інших – лише чуттєвий потяг. Відтак зваблені жінки не дають гедоністам достатньої насолоди, і вони потребують постійної зміни партнерів.

Таблиця 2.

Факторні навантаження досліджуваного К.

	Factor 1	Factor 2
Матір	-0,577888	0,427362
Бабуся	-0,814995	0,341235
Дівчина, в яку вперше закохався	-0,007976	0,913508
Дівчина, з якою вперше були статеві стосунки	0,467711	0,385010
Сестра	-0,797686	0,512371
Подруга	-0,480094	-0,207852
Вчителька, яка подобалась, або вела улюблений предмет	-0,115147	-0,654352
Найцікавіша для вас знайома дівчина	0,743973	0,286856
Дівчина, яку вдалося спокусити	0,864887	0,247650
Дівчина, яку не вдалося спокусити	0,366470	0,431847
Expl.Var	3,532867	2,345821
Prp.Totl	0,353287	0,234582

Результати лише одного досліджуваного П., очевидно, свідчать про те, що він, можливо, мав невдало вжиті сексуальний потяг до матері та старшої

сестри. На момент дослідження цей потяг заміщується його випадковими сексуальними стосунками з іншими жінками.

Таблиця 3.

Факторні навантаження досліджуваного П.

	Factor 1	Factor 2
Матір	-0,861883	0,016938
Бабуся	-0,281143	0,628580
Дівчина, в яку вперше закохався	0,729837	0,587981
Дівчина, з якою вперше були статеві стосунки	-0,480001	0,401397
Сестра	-0,483299	0,451946
Подруга	-0,830503	-0,342584
Вчителька, яка подобалась або вела улюблений предмет	-0,782378	-0,414356
Найцікавіша для вас знайома дівчина	-0,454325	0,435086
Дівчина, яку вдалося спокусити	-0,508692	0,468062
Дівчина, яку не вдалося спокусити	0,000458	0,776768
Expl.Var	3,585554	2,407302
Prp.Totl	0,358555	0,240730

До першого навантаженого фактору увійшли «матір» (-0,861883), «подруга» (-0,830503), «вчителька, яка подобалась або вела улюблений предмет» (-0,782378), а також «дівчина, з якою вперше були статеві стосунки» (-0,480001), «сестра» (-0,483299) та «дівчина, яку вдалося спокусити» (-0,508692). Антагоністичною до них виявилась лише «дівчина, в яку вперше закохався» (0,729837). Іншими словами, досліджуваний П. не відокремлює інцестуозних осіб від тих, з ким вступав у статеві стосунки. Вони фактично перебувають на одному полюсі. Відтак можемо припустити, що йому або вдалося поєднати ніжний та чуттєвий потяги або відбувається потужна компенсація особистісної проблеми, пов'язаної з Едіповим конфліктом. Більш вірогідним ми вважаємо другий варіант, оскільки гостре бажання чи потреба змінювати сексуальних партнерів вказує на значний рівень нездатності встановлювати довготривалі стосунки з протилежною статтю й отримувати достатню сексуальну насолоду з однією партнеркою.

Отже, у відповідності з нашими результатами, для «пікаперів» їхня статева активність має здебільшого не компенсаторний характер. Побудова сексуальних стосунків зі звабленими особами здійснюється за характером негативного заміщення інцестуозних осіб, що пов'язано із розщепленням ніжності та чуттєвого потягів у сприйманні осіб жіночої статі. Це спричинює «безкінечність» задоволення сексуальних потреб, яке, втім, не досягає повної насолоди і вимагає від суб'єкта пошуку нових об'єктів сексуальної розрядки. Отже, в емоційному аспекті можемо констатувати, що в свідомості цих суб'єктів існує чітка диференціація у сприйманні жінок. Одні жінки (родичі, «дівчина, в яку вперше закохався») стають асексуальними; інші («дівчина, яку вдалося спокусити», «дівчина, з якою були перші статеві стосунки», «найцікавіша знайома дівчина») є сексуальними, чуттєво привабливими, з якими можна вступати у статевий акт, але не підтримувати довготривалі ніжні стосунки.

Загалом, можна констатувати, що пікаперам-гедоністам вдалося перевести дитячу психологічну

проблему в дорослу етичну проблему. Вони ніби потребують постійних сексуальних стосунків, аби отримувати яскраві сексуальні відчуття, які замінюють ніжні почуття.

Особливості сприймання «пікаперами» осіб жіночої статі полягають у тому, що вони здебільшого

мають значні труднощі у злитті нижніх почуттів та чуттєвого потягу. Ці психічні процеси виявляються розщепленими. Лише в окремих випадках пікап-діяльність невротично пов'язується зі спробою компенсувати неадекватно пережитий Едіпів конфлікт.

ЛІТЕРАТУРА

1. Келли Г. Основы современной сексологии / Г. Келли. – СПб. : «Питер», 2000. – 896 с.
2. Кон И. С. Введение в сексологию / И. С. Кон. – М. : Медицина, 1989. – 336 с.
3. Крафт-Эбинг Р. Половая психопатия, с обращением особого внимания на извращение полового чувства / Р. Крафт-Эбинг ; пер. с нем. – М. : Республика, 1996. – 591 с.
4. Пезешкиан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия / Н. Пезешкиан ; пер. с нем. ; 2-е издание. – М. : Институт позитивной психотерапии, 2006. – 464 с. – (Серия «Позитивная психотерапия»).
5. Практика и теория индивидуальной психологии / Альфред Адлер. – СПб. : Питер, 2003. – 256 с. – (Серия «Психология-классика»).

6. Сикорский И. А. Алкоголизм в России в XIX столетии и борьба с ним / И. А. Сикорский // Вопросы нервно-психической медицины. – 1901. – Т. 6. – С. 537-541.
7. Справочник по психиатрии / Под ред. А. В. Снежневского. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Медицина, 1985. – 416 с.
8. Стюарт Й. Основы ТА: Транзакційний аналіз / Й. Стюарт, В. Джойнс ; Пер. с англ. – К. : ФАДА ЛТД, 2002. – 393 с. : іл.
9. Фрейд З. Очерки по психологии сексуальности / Зигмунд Фрейд ; пер. с нем. – Мн. : ООО «Попурри», 1999. – 480 с.
10. Фрейд З. Тотем и табу : сборник / Зигмунд Фрейд. – М. : Олимп; ООО «Издательство АСТ-ЛТД», 1998. – 448 с.

REFERENCES

1. Kelli, G. (2000). *Osnovy sovremennoi seksologii [The foundations of modern sexology]*. St. Petersburg: «Piter» [in Russian].
2. Kon, I. S. (1989). *Vvedenie v seksologiu [Introduction to sexology]*. Moscow: Meditsina [in Russian].
3. Kraft-Jebing, R. (1996). *Polovaya psikhopatiya, s obrashheniem osobogo vnimaniya na izvrashhenie polovogo chuvstva [Sexual psychopathy, with a particular focus on a perversion of sexual feeling]*. Moscow: Respublika [in Russian].
4. Pezeshkian, N. (2006). *Psikhosomatika i pozitivnaia psikhoterapiia [Psychosomatics and positive psychotherapy]*. Moscow: Institut pozitivnoi psikhoterapii [in Russian].
5. Adler, A. (2003). *Praktika i teoriya individualnoi psikhologii [Practice and theory of individual psychology]*. St. Petersburg: «Piter» [in Russian].

6. Sikorskii, I. A. (1901). *Alkogolizm v Rossii v XIX stoletii i borba s nim [Alcoholism in Russia in the nineteenth century and the struggle against it]*. *Voprosy nervno-psikhicheskoi meditsiny – Issues of neuropsychiatric medicine*, 6, 537-541 [in Russian].
7. *Spravochnik po psihiatrii [Handbook of psychiatry]* (1985). Moscow: Meditsina [in Russian].
8. Stiuart, J. (2002). *Osnovi TA: Tranzakciinii analiz [The basics: Transactional analysis]*. Kiev: FADA LTD, [in Ukrainian].
9. Freid, Z. (1999). *Ocherki po psikhologii seksualnosti [Essays on psychology of sexuality]*. Minsk: ООО «Popurri» [in Russian].
10. Freid, Z. (1998). *Totem i tabu [Totem and taboo]*. Moscow: Olimp; ООО «Izdatelstvo AST-LTD» [in Russian].

Олег Васильевич Мазяр,

кандидат психологических наук,

старший преподаватель кафедры социальной и практической психологии,

Житомирский государственный университет имени Ивана Франко,

ул. Большая Бердичевская, 40, г. Житомир, Украина

ГЛУБИННО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВОСПРИЯТИЯ «ПИКАПЕРАМИ» ЛИЦ ПРОТИВОПОЛОЖНОГО ПОЛА

В статье раскрывается проблема бессознательной мотивации поведения «пикаперов». Пикапер – это субъект, который специально обучен и сознательно направлен на соблазнение другого лица с целью получения сексуального удовлетворения. Целью исследования является поиск глубинно-психологических факторов восприятия пикаперами лиц противоположного пола. Изначально было сформулировано предположение, о том что глубинно-психологические факторы сексуального взаимодействия пикаперов с лицами противоположного пола представляют собой навязчивую попытку компенсировать и заместить отношения с инцестуозными лицами. С

помощью эмпирического материала демонстрируется связь поведения пикаперов гетеросексуальной ориентации мужского пола с их отношением к инцестуозным лицам. В частности, демонстрируется специфика защитного механизма замещения инцестуозных лиц по негативному образцу. К тому же, специфика полового поведения обуславливается также тем, что «пикаперы» не способны совместить эротическое (чувственное, биологическое, телесное) и нежное (эмоциональное, платоническое) влечение к лицам противоположного пола. Однако, автор обосновывает мнение о том, что половое поведение пикаперов лишь изредка содержит психологическую проблематику. Типичный пикапер является таким субъектом сексуальных отношений, который не имеет деструктивного внутреннего конфликта, хотя при этом он не способен устанавливать длительные отношения с противоположным полом из-за отсутствия нежной привязанности к объекту. После проведенного ассоциативного эксперимента и факторизации полученных данных определено, что большинство пикаперов объединяют в одном факторе инцестуозных лиц (мать, сестра, бабушка) и лиц, которые их замещают в более поздний период (девушка, которую удалось соблазнить; девушка, с которой впервые были интимные отношения), однако они находятся на противоположных полюсах. Другими словами, инцестуозные объекты вытеснены из сознания настолько сильно, что субъект становится неспособен совместить эротическое влечение и нежную привязанность. Особенности восприятия пикаперами лиц противоположного пола заключаются в том, что они в основном имеют значительные трудности в слиянии нежных чувств и эротического влечения. Эти психические процессы оказываются сильно расщепленными. Лишь в отдельных случаях пикап-деятельность связывается с попыткой компенсировать неадекватно пережитый Эдипов конфликт. Личностная проблема «пикаперов» в таких случаях является неудачной попыткой компенсировать психологическую импотенцию навязчивой сексуальной активностью. У невротических субъектов ассоциативная связь инцестуозных и замещенных лиц является однополюсной и более тесной.

Ключевые слова: личностная проблема, комплекс Эдипа, замещение, психологическая импотенция, сексуальное поведение, пикапер.

Oleg Maziar,

*PhD (Candidate of Psychological Sciences),
senior lecturer, Department of Social and Applied Psychology,
Zhytomyr State University named after Ivan Franko,
40, Velyka Berdychivska Str., Zhytomyr, Ukraine*

THE DEPTH-PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF PICKUP ARTISTS' PERCEPTION OF THE OPPOSITE SEX PERSONS

The article reveals the problem of unconscious motivation of pickup artists' behaviour. A pickup artist is a person who is being specially trained and consciously aimed at seduction of another person with the purpose of sexual gratification. The study is aimed at searching for depth psychological factors of pickup artist' perception of the opposite sex. The specificity of pickup artists' sexual behaviour is caused by the fact that they are unable to combine erotic (sensual, biological, physical) and tender (emotional, platonic) attraction to persons of the opposite sex. However, the author substantiates that the sexual behaviour of pickup artists is rarely preconditioned by psychological problems. A typical pickup artist is the "subject" of such a sexual relationship which does not have a destructive internal conflict, although he is not able to establish long-term relationship with the opposite sex due to the lack of tender attachment to the "object". According to the results of the associative experiment it has been found that most of the pickup artists combine incestuous persons (mother, sister, grandmother) and those who replace them later (the girl he managed to seduce; the first intimate partner) into one factor, but they are at the opposite poles. The peculiarities of pickup artists' perception of the opposite sex lies in the fact that they generally have serious difficulties in the confusion of tender feelings and erotic attraction. Only in some cases, the pickup activity is associated with an attempt to compensate the inadequately experienced Oedipus conflict. Personality problem of pickup artists in such cases is a failed attempt to compensate the psychological impotence with obsessive sexual activity.

Keywords: personal problem, the Oedipus complex, substitution, psychological impotence, sexual behaviour, pickup artist.

Подано до редакції 18.04.2016